A°. 1837. N°. [illegible]

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 26 Augustus.

FRANKFORT, den 22sten Augustus.

De courant van Leipzig behelst het volgend berigt uit Berlijn: De aanvoerder van eene beruchte groote rooversbende, een Jood, met name *Löwenthal*, had beloofd, als hem kwijtscheldding van straf verleend wierd, het gansche zamenstel der bende te zullen openbaren. Zijn voorstel werd ingewilligd, mits hij volstrekt niets zou verzwijgen. Hij is dan ook sedert altijd behulpzaam geweest tot de ontdekking en gevangenneming van vele zijner gewezen medemakkers. Doch zulks was geen gemakkelijk werk voor de politie; want de dieven hadden hunne spions, en zoodra deze teeken gaven van de aannadering van troepen of gendarmen, konden dezen verzekerd zijn het nest ledig te vinden, terwijl de roovers dan onder aangenomene namen op andere plaatsen rondgingen. Wijders ontkwam menigeen de justitie door meineed, daar het door hen opgegeven *alibi*, door hunne heimelijke medehelpers bezworen werd. Toen nu echter de ontdekkingen door de aanwijzingen van *Löwenthal* zoo menigvuldig werden, dat de dieven verraad bespeurden (want zij hadden zich onderling verbonden, dat geen hunner, in welken toestand hij ook mogt komen, zijne makkers zou aangeven) — stond een hunner, die wel vermoedde, op welke voorwaarde *Löwenthal* kwijtschelding van straf zou verkregen hebben, op, en gaf te kennen, dat deze zeker verscheiden diefstallen, en wel die, waarin zijne verwanten mede betrokken waren, zou verzwegen hebben. Dit bleek dan ook werkelijk, en daarmede verviel de aan hem gedane toezegging; het onderzoek begon op nieuw, en hij werd tot twintig jaren tuchthuisstraf veroordeeld, met bepaling, dat hij zoo lang zal in de gevangenis blijven tot hij een eerlijk bedrijf kan opgeven. Het is gebleken, dat zelfs de burgemeester van eene kleine Posensche stad mede tot de bende der verhelers behoorde; dezelve moet tot tien jaren tuchthuisstraf veroordeeld zijn. Het proces is zoo uitgebreid, dat er reeds 2000 stukken over bestaan. Het grootste getal dieven werd in de bedoelde stad op eenen Joodschen feestdag gevat. De dieven en helers waren [illegible] in de synagoge vergaderd.

— Volgens berigten uit Weenen, is de staatskanselier, prins *van Metternich*, na bij Z. M. den Koning van Hanover te Karlsbad een bezoek afgelegd te hebben, den 15den Augustus in de hoofdstad teruggekeerd.

Van den 23sten Augustus.

Berigten uit Napels, van den 10den dezer, melden het volgende: Daar sommige kwaadwilligen er behagen in geschept hebben, onder de ligtgeloovigen het gerucht te verspreiden, als of de cholera niets anders dan eene door de regering bevorderde vergiftiging zou wezen, is er een dekreet verschenen, om zoodanige kwaadaardige uitstrooisels tegen te gaan. De verspreiding van dergelijke geruchten te Palermo en Syrakuse was gedeeltelijk oorzaak der aldaar gepleegde moorden en gruweldaden. Schoon de hitte te Napels sedert eenige dagen eenen hoogen graad heeft bereikt, is de cholera daardoor echter niet toegenomen.

— Van de Italiaansche grenzen wordt geschreven van nieuwe onlusten, die op Sicilie zouden ontstaan zijn en aan staatkundige beweegredenen zouden toe te schrijven wezen.

STOKHOLM, den 12den Augustus.

Uit Kongsberg wordt gemeld, dat eene merkwaardige regtszaak aldaar sinds lang de algemeene aandacht tot zich trekt. Een wegens regtschapenheid en bekwaamheid door zijne meerderen en het publiek zeer geacht man, een opzigter bij het zilvermijnwerk, *John Ormaasen*, is, uit hoofde van eersten diefstal, tot 3 maanden tuchthuisstraf veroordeeld geworden. Toenemende oneerlijkheden bij het mijnwerk hadden aanleiding gegeven tot het benoemen eener commissie van onderzoek. Een der beschuldigden nu zeide, ten aanzien van gemelden persoon, die als getuige tegen hem gehoord werd: „Een dief kan tegen mij niet getuigen!" en het bleek, dat *Ormaassen*, toen hij een knaap van vijftien jaren was, den aangeklaagde bij het visschen eens eenen visch ontvreemd had, dien de andere hem echter, na hem een dragt slagen gegeven te hebben, dadelijk weder had afgenomen. *Ormaasen* herinnerde zich het geval na eenig nadenken, en werd dien ten gevolge tot 3 maanden tuchthuisstraf veroordeeld. Evenwel is hij tot dus verre in zijnen post gebleven, terwijl allezins voor hem gunstige getuigenissen van zijne meerderen zoo wel als onderhoorigen naar Stokholm zijn gezonden, ten geleide van een verzoek aan den Koning ter verkrijging van gratie.

LONDEN, den 21sten Augustus.

De Koningin heeft gisteren de godsdienstoefening in de kapel van het paleis, onder het gehoor des bisschops van Londen, bijgewoond.

— De Koningin-weduwe wordt te Douvres verwacht, alwaar zij, gedurende eenigen tijd, de vertrekken van den gouverneur in het kasteel dier stad zal bewonen.

— Het prachtige gouden ledikant en de zilveren stoelen, die door de Indische vorsten aan wijlen den Koning waren aangeboden, zijn naar Windsor gezonden. Een der door dezelfde vorsten herwaarts ten geschenke gezonden olifanten bevindt zich op dit oogenblik in de *Zoological gardens*.

— In de vorige week hebben zich in de baai van Tramore drie walvisschen vertoond, van welke een, metende ruim twintig voet, door de werklieden eener naburige fabrijk met bijlen en haken werd afgemaakt.

PARIJS, den 22sten Augustus.

Eenige dagbladen hebben gewag gemaakt van een nieuwen aanslag op het leven van den Koning, doch de *Moniteur* berigt, dat voorgaanden Donderdag, terwijl de Koning uitreed, er eenige personen bij elkander stonden, waaronder een schoenmakersknecht, die een pistool liet vallen en weder opraapte. Dadelijk werd hij door de agenten van politie gevat en weggevoerd. Het bleek daarna, dat die werkman bij toeval zich aldaar had bevonden en een oud pistool, dat niet bruikbaar en ongeladen was, had laten vallen, een pistool, hetwelk hij van een zijner bloedverwanten had geërfd en gehaald. Deze man is dan ook dadelijk ontslagen.

— Men weet alhier, dat de jonge *Lodewijk Buonaparte* zich in stilte naar Zwitserland heeft begeven, om zijne moeder te bezoeken, die gevaarlijk ziek schijnt. Men verzekert, dat de fransche ambassadeur te Bern tegen zijn verblijf in Zwitserland heeft geprotesteerd.

— Te Marseille blijft de cholera nog woeden.

Telegrafische depêches.

Bayonne den 20sten Augustus ten 2½ ure.

[illegible] ken, ten getalle van 9 à 10,000 man. De Carlisten zijn naar Segovia terug getrokken. De opperbevelhebber zal onmiddelijk tegen hen optrekken. Madrid is rustig. Niets nieuws van den pretendent."

„ *Bordeaux 21 Augustus 5½ ure.*

„ Bij besluit van de Koningin van den 15den dezer, is de staat van beleg van Nieuw-Kastilie opgeheven.

„ *Vigo* was den 14den twee uren van Segovia, na den vijand genoodzaakt te hebben, zich van Villacastin te verwijderen, en na hem een gedeelte van zijn konvooi te hebben ontnomen.

„ Volgens het rapport van den gouverneur van Teruel van den 13den dezer, was de pretendent den 12den te Camarilla, en de benden, onder zijne bevelen, te Alframbra." (*Door de duisterheid afgebroken.*)

's GRAVENHAGE, den 23sten Augustus.

In de Javasche couranten tot den 22sten April vindt men het volgende, gedagteekend Batavia den 14den en 18den dier maand,

Wij vervullen eene zeer aangename taak, door onzen lezeren de behouden aankomst te Makasser te melden van Z. K. H. prins *Willem Frederik Hendrik*, aldaar den 6den Maart jongstleden, na eene gelukkige reis, aan boord van Zr. Ms. fregat *Bellona*, in eenen volmaakten welstand ter reede gearriveerd. Denzelfden dag bereikte ook Zr. Ms. brik *de Snelheid* hare bestemming.

Z. K. H., die zich den volgenden morgen aan wal begaf, heeft slechts weinige dagen te Makasser vertoefd. Reeds den 11den ligte de *Bellona* weder het anker, tot het vervolgen der reis naar de Molukko's.

De ontvangen berigten getuigen van de waarde, welke te Makasser gehecht is geworden aan het zoo bijzonder en ongekend voorregt, om aldaar eenen telg uit het aan elken Nederlander dierbaar huis *van Oranje* aanwezig te zien; een voorregt, hetwelk ook te dezer hoofdplaats, met reden, op hoogen prijs is gesteld, en waarvan de vermelding in de geschiedrollen van Nederlands-Indië gewis eene voorname en belangrijke plaats zal innemen.

Te Makassar heeft Z. K. H. het fort Rotterdam, het raadhuis, de kerk, het hospitaal, de school, de gevangenissen en al wat verder van eenig belang was, bezigtigd.

De vorst van Goa, kennis bekomen hebbende van 's Prinsen aankomst, deed Hoogstdenzelve, op den dag der receptie, plegtig door [illegible] gecommiteerden verwelkomen en dezelfs welmeenen [illegible], openlijk zijnen wensch om bij Z. K. H. in een bezoek te worden toegelaten. De Prins besloot echter zulks niet af te wachten; maar [illegible]

[illegible] van de noodiging tot het bijwonen eener jagtpartij, met het oogmerk om alsdan ook de hoofdplaats Goa en het huis van den vorst te gaan zien. Op den bestemden dag was het weder echter niet gunstig en de jagtpartij had derhalve geen plaats; doch Z. K. H. begaf zich evenwel den volgenden dag naar Goa, en te Makasser teruggekeerd zijnde, werd de Vorst den 10den Maart jongstleden, vergezeld van al de Goasche grooten, in een plegtig afscheidsgehoor bij Hoogstdenzelven ontvangen.

Van den 24sten Augustus.

Heden wordt de 65ste verjaardag van Z. M. den Koning in deze residentie met veel plegtigheid, als het uitsteken van 's lands vlag van vele openbare en bijzondere gebouwen, het bespelen van het klokkenspel, het houden eener groote parade door de afdeeling grenadiers, enz., gevierd. Van 10 tot 11 ure vereenigden zich de ingezetenen in hunne kerken, om de verlenging der levensdagen van den geliefden Vorst, van de Voorzienigheid af te smeeken. Dezen avond zal het Haagsche bosch verlicht worden, en in de Maliebaan een ballon worden opgelaten en vuurwerk worden afgestoken. In den schouwburg zal er heden avond een gelegenheids-stukje worden opgevoerd. Naar men verneemt zal er bij Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, [illegible] avond, eene luisterrijke soirée worden gehouden, waarop het corps diplomatique en andere aanzienlijke zullen tegenwoordig zijn.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* zijn, ter viering van dezen heugelijken dag, gisteren naar het Loo vertrokken.

ARNHEM, den 25sten Augustus.

Gisteren morgen zag men reeds vroegtijdig in alle straten der stad de nationale vlaggen wapperen, ter gelegenheid van 's Konings geboortedag. Om acht uur werd die door het gelui der klokken verkondigd. Later vergaderden de onderscheidene kerkelijke gemeenten in derzelver bedehuizen, om den Allerhoogste voor het behoud van den dierbaren Vorst te danken en zijnen voortdurenden zegen over hem af te smeeken. Om twaalf uur was er groote parade van het garnisoen, vereenigd met de stedelijke schutterij. 's Avonds werden allerwege vreugdeschoten gehoord, terwijl menigvuldige vuurzwermers de lucht doorkliefden. In de sociëteit *Concordia* was een feestelijk bal, hetwelk door een groot aantal, men rekent wel 270 of 280 personen werd bijgewoond. Er heerschte daar algemeene vreugde en hartelijkheid. De dans heeft tot half vier uur geduurd, en het feest is met het zingen van het geliefde volkslied besloten.

— In het Logement het Zwijnshoofd, zijn op den 22sten dezer met de stoomboot aangekomen, en na nachtverblijf gehouden te hebben, verder naar Rotterdam vertrokken: [illegible] van *Clauland* [illegible] met familie en gevolg; de Vorst *van Lovenstein Werlheim*, met familie en gevolg.

AMSTERDAM den 24sten Augustus.

Beurs van 23 Augustus.

Doordien men heden geene nadere tijdingen uit Spanje ontvangen heeft, was de prijs der Spaansche schuldbrieven geheel als gisteren.

Te Parijs zijn de Napelsche effekten en ook dien ten gevolge de Fransche eenigzins achteruitgegaan; men verspreidde zeer ongunstige tijdingen uit voornoemd land, doch wordt daaraan weinig geloof gehecht en beschouwt men ze meer als eene beurs-speculatie.

In onze binnenlandsche effekten was wel de handel niet aanmerkelijk; algemeen vertoonden dezelve echter eene neiging tot prijsvermindering.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{11}{16}$ à $\frac{3}{16}$; 5 pCt. $100\frac{5}{8}$ à $\frac{11}{16}$; Kansbiljetten $22\frac{9}{16}$ à $\frac{1}{2}$, oud syndicaat $93\frac{15}{16}$; oude aandeelen handelmaatschappij $162\frac{1}{2}$ à $\frac{1}{4}$.
Spanje. Ardoins $18\frac{13}{16}$; in niet rentgevende schuld geene affaire.
Rusland. Oude en nieuwe Russen 104; dito van 1831 en 1833 $96\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{8}$; Roebels $66\frac{1}{2}$ gedaan.
Oostenrijk. 5 pCt. metalliek $100\frac{5}{8}$ en $\frac{3}{4}$ afgegeven.

Beurs van 24 Augustus.

Ook heden wordt weder uit Parijs gemeld, dat men nopens den toestand van Napels niet gerust gesteld is, en de Napelsche effekten hebben hunne achteruitgaande beweging vervolgd; intusschen blijkt niet, dat deze vrees gegrond is.

Uit Spanje verneemt men, dat don *Carlos* weder eene andere rigting genomen heeft, [illegible] dien ten gevolge is den staat van beleg te Madrid opgeheven; [illegible] men, dat Segovia door de *Christino's* bedreigd wordt; alle deze tijdingen hebben echter aan den handel in de Spaansche schuldbrieven geene levendigheid kunnen bijzetten, zoodat de prijzen slechts weinig met gisteren verleerden; uitgezonderd in Spaansche, waarin nog iets gedaan werd, was de omzet ter beurse zeer nietig.

Blijvende prijzen ten $4\frac{1}{2}$ uur.

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{3}{4}$ à $\frac{11}{16}$; 5 pCt. $100\frac{11}{16}$ à $\frac{3}{4}$; Kansbiljetten $23\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$; oud syndicaat $93\frac{7}{8}$; dito nieuw $75\frac{7}{8}$; oude aandeelen handelmaatschappij $162\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$, 5 pCt. Oost-Indië $98\frac{11}{16}$ à $\frac{3}{4}$.
Spanje. Ardoins $18\frac{15}{16}$ à 19, Fransche uitgestelde $7\frac{1}{8}$.
Rusland. Oude Russen $104\frac{1}{8}$ à $\frac{1}{4}$, nieuwe $104\frac{1}{8}$ à $\frac{5}{8}$.

Oostenrijk. 5 pCt. metalliek $100\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$; 5 pCt. Weener bank bij Goll $102\frac{1}{4}$ à $\frac{3}{8}$; dito 4 pCt. 92 à $\frac{1}{8}$.
Columbia. $19\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$. *Peru* $13\frac{3}{4}$ à $\frac{3}{8}$.

Mengelwerk.

De verschijning van het nieuwe Burgerlijk Wetboek (*in partibus*),

eene plotselinge gebeurtenis.

Dat *Rotterdam* is toch eene zonderlinge stad! Naauwelijks begint men er te vergeten, dat een harer zonen eene lofrede schreef op de zotheid, of er staat een ander op, die, in vollen ernst, de verschijning van ons nieuw burgerlijk wetboek (*in partibus*) als eene *plotselinge* gebeurtenis aankondigt, en degenen, die «uit onkunde of uit moedwil» deze apparitie eerder hadden gewacht, den mantel uitveegt. «Gedurende drie en twintig jaren hoorde men uit den mond van kundigen en onkundigen de klagt, dat wij steeds naar wetten uit de Fransche heerschappij werden bestuurd, en er scheen zelfs behagen in gevonden te worden, de regering openlijk of ingewikkeld te beschuldigen, dat de invoering van eene andere wetgeving en regtspleging haar geen ernst was. De bepaling der grondwet, dat er eene nationale wetgeving zou worden ingevoerd, scheen bij velen den indruk gemaakt te hebben van een wondergebod, hetwelk hen aan de schepping van het licht deed denken. Het was, alsof men hier slechts te gebieden had. Geschiedenis, wijsbegeerte, enz., enz., enz., alles werd uit het oog verloren, hetwelk de verwezenlijking van dat: *Er zal ingevoerd worden*, in den weg stond; en het was bij sommigen uit onkunde of uit moedwil, dat zij zich uitlieten, als of de eenige reden, waarom die wetgeving niet werd ingevoerd, daarin gelegen was, dat de minister van justitie b. v. dan zou ophouden minister van justitie te wezen, en de gecommitteerden tot dit werk het niet met hun eigen belang overeen konden brengen, dat deze wetgeving te spoedig werd ingevoerd.» Men lette vooral op die geestige zet, zoo duidelijk uitgedrukt: «alsof de *eenige reden*, waarom die wetgeving niet werd ingevoerd, daarin gelegen was, dat de minister van justitie *bij voorbeeld* dan geen minister van justitie meer zou wezen.» Even vernuftig als logisch! *de eenige reden* is *bij voorbeeld* . . . .

Niet waar, dat is een schrijver naar het harte der regering, en die ontwijfelbaar bij de eerstvolgende leeuwen-orden-regen niet zal worden vergeten. Het is de heer en Mr. VAN BUREN, Advokaat te *Rotterdam*, die in de *Vaderlandsche Letteroefeningen* voor Augustus No. X, bekend gemaakt wordt als de steller der aankondiging van de *Geschiedenis* [illegible] *Nederlandsche wetboeken*, door den heer VOORDUIN, Vrederegter te *Utrecht*, waarvoor prijkt (gelijk in de inleiding gezegd wordt) eene voortreffelijke voorrede van den heer VAN ASCH VAN WYCK, Burgemeester van *Utrecht*. Gebenedijd *Utrecht!*

«Wanneer men echter nadenkt, hoeveel arbeids het kost, in ieder onderwerp van het regtswezen ervaren te zijn, wanneer men overpeinst hoe veel wetenschap van uit den vroegeren tijd en hoeveel practicale kennis er tevens vereischt wordt, om eene wetgeving naar nationale gebruiken, eigenschappen en behoeften te ontwerpen, — dan moet men zich veeleer afvragen, of de geheele omvang van die wetgeving nog wel zoo geheel beoefend heeft kunnen worden, als eene of andere afdeeling op zich zelve, en of men de natie in de toekomst wel benadeeld zou hebben, met haar nog eenigen tijd te laten wachten.»

De vraag, of men «de natie in de toekomst» wel benadeeld zou hebben met haar nog eenigen tijd te laten wachten, — willen wij niet beslissen. Maar wij merken aan, dat het *ons* om een wetboek te doen was, dat wij het voor *ons zelve* veeleer dan voor onze nazaten verlangden. Inderdaad, de «natie in de toekomst» zou het wel wat vreemd kunnen vinden, dat wij, hare voorvaderen, die niet in staat waren wetten voor ons zelven te maken, dezelve voor haar gingen makelen!

De heer Mr. VAN BUREN schijnt doortrokken van het gevoel der moeijelijkheid, die er voor ons lag in het vervaardigen van een nationaal wetboek. Wij hebben misschien het ongeluk van in diepe onkunde of toomeloozen moedwil te verkeeren, maar wij verbeelden ons, dat het werk gansch zoo moeijelijk niet was, en waarlijk zoo veel ophef niet verdient. Toen er in onze grondwet gezegd werd: Er zal worden ingevoerd een algemeen wetboek van burgerlijk regt, enz. — geschiedde zulks waarschijnlijk, omdat men in het bestaande gebreken vond, die men derhalve kende, want anders kon men niet van gebreken spreken. Hetgeen dus te doen stond, en zoo spoedig mogelijk had behooren gedaan te worden, was, die gebreken te verbeteren. Naar ons inzien toch is het veel beter zijne wetten te wijzigen naar de lessen der ondervinding, dan die te bouwen op systema's van dezen of genen.

De heer VAN BUREN meent, «dat het wel te wenschen geweest ware, die verschillende systema' eens vooraf tegen elkander overgesteld en vergeleken te zien, om daaruit als bij gevolgtrekking de keus af te leiden, die een nieuw voor te dragen ontwerp wijzigen moest.» Dit schijnt ook het gevoelen van onze regering geweest te zijn, en daaraan hebben wij waarschijnlijk voor een groot gedeelte de lange vertraging der nieuwe wetgeving te danken. Had men zich bepaald bij het af-

schaffen of wijzigen der verordeningen, welke in het Fransche wetboek algemeen werden afgekeurd, dan had men ons, en dit in zeer korten tijd, een wezenlijk nationaal wetboek kunnen geven; het was der natie toch eigenlijk te doen om wetten, die haar aanstonden, en niet zoo zeer om wetten, die met de systemats van eenige ambtenaren en leden der Staten-Generaal overeenkwamen. Er is gezegd, goede constitutien worden niet op eenmaal gemaakt, maar allengs ingevoerd; zij zijn meer het werk van den tijd dan van menschen. Eveneens is het met wetboeken. Dwaasheid, een goed gebouw, waaraan iets te verbeteren valt, omver te werpen, ten einde eenige bouwmeesters, welke volmaaktheid beloven, een geheel nieuw te laten oprigten, hetgeen misschien eerst der nakomelingschap zal dienen, en haar welligt nog gebrekkiger schijnen zal dan dat, hetwelk hare vaders bezaten!

Toen onze grondwet bepaalde dat er een algemeen wetboek van burgerlijk regt, enz., — zou worden ingevoerd, hadden wij reeds sinds eenige jaren een volstandig wetboek: toen dat wetboek, hetwelk wij voortdurend (niettegenstaande wij het reeds twintig jaren geleden hadden kunnen afschaffen), onze handelingen laten regelen, in *Frankrijk* moest worden ingevoerd, bestond er geen algemeen wetboek en heerschte er in de wetgeving eene verregaande verwarring; daar moest dus een wetboek niet worden gewijzigd, gelijk bij ons, maar als het ware geschapen. Het *Code Civil* werd in vier jaar tijds afgewerkt en *ingevoerd*. Ganschwat spoediger dus dan bij ons, en, gelooven wij, op eene wijze tevens, ruim zoo geschikt om een doelmatig wetboek te bekomen. Den 24sten Thermidor, jaar VIII, (13 Augustus 1800), droeg de eerste Consul de zamenstelling op aan eene commissie, (bestaande uit de heeren TRONCHET, BIGOT-PRÉAMENEU, MALEVILLE en PORTALIS); den 26sten Ventose des volgenden jaars, was haar ontwerp gedrukt. Want alvorens het aan de dissussie van den raad van state over te leveren, wilde het gouvernement al de Franschen in de gelegenheid stellen om het te beoordeelen. Even staatkundige als wijze maatregel, zeide een lid van het Tribunaat, welke de bestanddeelen van het burgerlijk wetboek, om zoo te zeggen, genationaliseerd heeft. Daarop raadpleegde de regering vooral het hof van cassatie en de hoven van appel. Het ontwerp van wetboek werd hun medegedeeld; zij hebben commissiën gevormd en kort daarna hunne aanmerkingen ingezonden, welke gedrukt zijn. Vervolgens onderzocht de sectie van wetgeving van den raad van state het ontwerp der commissie, en beraadslaagde er over met deszelfs ontwerpers, vergeleek daarbij de aanmerkingen der hoven, wijzigde, maakte ontwerpen van titels, en bragt die achtereenvolgens in den staatsraad. Daarna werden die ontwerpen door het Tribunaat onderzocht, en eindelijk aan de goedkeuring van het wetgevend ligchaam onderworpen. Op zoodanige wijze was reeds in 1804 het geheele burgerlijk wetboek voltooid en afgekondigd. In minder dan vier jaren alzoo na de zamenstelling der commissie, tot het ontwerpen van een burgerlijk wetboek, had men het *Code civil*, twee en twintig jaren, nadat onze grondwet zeide: *Er zal worden ingevoerd*, hebben wij een burgerlijk wetboek op het papier, en noemt men de verschijning daarvan *eene plotselinge gebeurtenis!*

Wij hopen, dat de heer en Mr. VAN BUREN, met wiens jaren wij niet bekend zijn, lang genoeg leven zal om het werk van den heer VOORDUIN, waarvoor nu reeds eene voortreffelijke *voorrede* prijkt, met eene even voortreffelijke *narede* te begiftigen.

Het kasteel van Udolfo.

(*Vervolg van* No. 97.)

Intusschen vervolgden de veehoeder en de Engelschman hunnen weg. Ziedaar, zeide JOHN LEWING, bij zich zelven, ziedaar wel den zonderlingsten veehoeder, dien ik ooit gezien heb; ik mag sterven indien ik zulk een leven begrijp! Na eene korte pooze ving de zamenspraak weder aan.

«Mijnheer de veehoeder, begon de Engelschman, hebt gij soms, bij overlevering, van de geheimen des kasteels van *Udolfo* hooren spreken?"

Bij die vraag bleef de veehoeder plotseling staan, en gaf eene hevige aandoening te kennen; zijn ligchaam scheen te rillen onder den roo den mantel; hij beschouwde den Engelschman uit de diepte van zijne door schrik verglaasde oogen. De zwarte hond begon schor te huilen. JOHN LEWING maakte dertig gissingen in een minuut, en bleef sprakeloos op zijn postpaard zitten. De wind blies in de dorre takken van eenen ouden onvruchtbaren vijgenboom, die zich in het gesprek scheen te willen mengen.

De veehoeder schudde het hoofd, met plegtige en droefgeestige bewegingen, en JOHN LEWING, bemerkende dat hij eindelijk zou gaan spreken, steeg van zijn paard, ten einde hem van digter bij te hooren.

«Mijnheer, zeide de veehoeder, gij doet mij daar eene vreesselijke vraag, die oude wonden openrijt; neemt gij uwe vraag terug, of blijft gij er bij?

«Ik blijf er bij, zeide de Engelschman.

«Wilt gij weten wie ik ben?

«Ja.

«Ik ben de kleinzoon van ANNETTE en LUDOVICO.

«Hemel! de kleinzoon van die twee brave.

«Ja, Mijnheer, dezelfde, ... beschouw dezen vijgenboom.

«Ik beschouw hem.

«Het is onder de schaduw van dien vijgenboom, dat mijn grootvader, mijne grootmoeder, en de jonge en schoone EMILIA, en de heer DUPONT rustten, toen zij uit het kasteel van *Udolfo* ontsnapt waren.

«Daar hebben zij gerust!... veroorloof, dat ik eenen tak breke van den eerwaardigen boom, die zoo veel deugden beschaduwd heeft. Ga voort, afstammeling van LUDOVICO.

«Weet gij den naam van het dorp, dat gij zoo even doorgegaan zijt?

«*Polderina*, geloof ik.

«Juist. Welnu, het is daar, dat EMILIA eenen Italiaanschen strooijen hoed kocht, dien zij zeer noodig had voor hare reis naar *Livorno*.

«Ja, ja; dien strooheod... Deel III, bladzijde 247, uitgave van *Edimburg*.

«Laat ons altijd voortgaan, gij zijt nog niet aan het eind. Ziet gij die heistruiken, die trillen als hoofdhaaren in eene kuip vol vere doentlen; tot zestig graden Réaumur gestookt?

«Ja, o dichterlijkste aller veehoeders!

«Daar had de verdwijning der signora LAURENTINA plaats.

«Dierbare schim! zij waart misschien.

«Zij waart, twijfel er niet aan. Ook trillen die heistruiken immer, zelfs bij afwezigheid van wind.

«Laat mij toe, een takje van die heistruiken te snijden.

«Op dit oogenblik zijn wij in den hollen weg, dien de *Condottieri* doorgingen, toen zij zich van *Venetië* naar *Udolfo* begaven.

«Ik raap een steentje van dezen hollen weg op.

«Ziedaar eene kleine weide, die gebaad werd in de tranen van VALANCOURT.

«Ik pluk eenen grashalm voor mijne verzameling.

«En zie hier... neen, om de gewijde uitdrukking te bezigen, ziedaar, *ziedaar, Udolfo!*

«O mijn hemel! houdt een oogenblik den teugel vast, ik wil mij op de knieën werpen... waarlijk, ziedaar dus dat prachtige kasteel! Staat het ook in de lucht! maar zeg mij, ik zie het benkenbosch niet.

«Verbrand; verbrand!..

«Verbrand!

«Uit boosaardigheid. Nu laat ons adem scheppen en dit stelle pad beklimmen.

«Oh! ik herken dat pad,... en VALANCOURT ook kende dat pad! Ongelukkige jongeling!.. O waarde veehoeder, hoe zou ik de dienst, die gij mij bewijst, kunnen vergelden? O, ik zal u de dankbaarste der menschen zijn, indien gij eene kudde van mij aannemen wildet?

«Geen lam. Ik heb niets noodig: mijne armoede is mij genoeg.

«Deze belangloosheid zal mij wanhopend maken. Zeg mij, als het u belieft, hoe leeft gij met den kleinzoon van MONTONI?

«De tijd en het ongeluk verzachten den haat verwonderlijk; ik ben naauw bevriend met den kleinzoon van den vervolger mijns grootvaders LUDOVICO.

«Dat treft mij tot weenens toe, en verzoent mij met den naam van MONTONI: de kleinzoon vervolgt niemand meer.

«Wien wilt gij dat hij vervolge? Hij zou soms wel geneigd zijn, om, tot tijdverdrijf, eenige wreedheden te begaan, maar hij heeft geen daalder; en men moet rijk wezen om straffeloos wreed te kunnen zijn. SENECA heeft het gezeid: *Da posse quantum volunt.*

«Hemel! gij hebt SENECA gelezen? gij spreekt Latijn? Oh! deze bergen verdienen niet u te bezitten! welke kudde zou er niet trotsch op zijn, u aan haar hoofd te hebben! Kom naar *Londen* met mij, mijnheer; kom, kom, ik zal u een mijner oude kasteelen geven.

«Ach! hoe zou ik leven ver van deze streken, getuigen van de rampen mijns geslachts en van mijne persoonlijke rampen! [illegible] wire er voor mij te [illegible] onder het lommer dezer vijgenboomen neêrdrukt, zou kunnen opwegen?"

Dus pratende kwamen zij op den kruin van den berg. Een zonderling schouwspel ontnam den Engelschman het woord.

Puinhoopen lagen gestapeld in eene breede en diepe gracht, welke zij hadden gedempt. De helft van een kasteel stond nog stevig overeind; een wel bewaarde toren vertoonde zich, als een levenge soldaat op een met lijken bezaaid slagveld. De valbrug was ironisch opgehaald voor eenen afwezigen muur, boven eene gracht zonder water; overblijfsels van pijnboomen hadden de groote galerij bemagtigd, en schenen er in twee rijen te wandelen, als geheimzinnige dwergen. Een reusachtige trap verhief zich naar bovenkamers, die niet meer bestonden. De wind der Appenijnen had al de ruïnen bezaaid, en bedekt met die krachtige en grillige teelt, welke de kunst nooit nabootsen zal.

JOHN LEWING herkende de localiteiten volkomen. Hij herbouwde, in zijne verbeelding, het kasteel, en teekende met den vinger, in de ledige ruimte, de ingestorte zalen, waar zoo veel ongehoorde tooneе-

len voorvielen. Hij wees zich, met groote scherpzinnigheid, de luchtdeelen, waar de doodkamer van het wassen schilderij hing; hij toonde zich in de ledige lucht het niet, waaraan dat schilderij gespijkerd was, en hij rilde. Hij doorwandelde den afwezigen gang, die zoo veel nachtelijke weeklagten gehoord had, en hij hield den adem in, om nog een echo dier klagten op te vangen. De veehoeder volgde hem overal met zijnen zwarten hond.

Zij kwamen aan den voet van den toren; de poort was verdedigd door doornstruiken, sterk en gesloten als schanspalen. JOHN LEWING baande zich een' doortogt door de doornen, er lappen van zijne kleederen te pand latende. De trap was vermolmd en verlicht door luchtgaten, in den muur geboord. Op de eerste verdieping trad de Engelschman in eene kamer, die hij terstond herkende: het was de kamer van EMILIA; het ameublement bestond uit eene beddenbak en eene matras, in staat van verrotting. JOHN LEWING kuste dat bed. »O VALANCOURT!" riep hij uit; en hij weende. Hij zag ook duidelijk op den muur de letters V. E. met bloed geschreven.

»De nacht nadert, zeide de herder, met zijne melankolieke stem.

»Geene verhindering! Het is de nacht dien ik wensch, waarmar ik zucht, [illegible] Wanneer zal hij eindigen die hatelijke dag? ik vervloek de zon.

»Maar bedenk, mijnheer, dat wij in de duistern *Torrinieri* of *Polderina* niet zullen kunnen bereiken.

»Dat is mij zeer onverschillig; ik slaap hier."

De veehoeder sprong met afgrijzen achteruit.

»Gij slaapt hier!

»Zekerlijk! daar, in dat bed . . . het bed van EMILIA! O VALANCOURT!

»En waar zult gij het avondeten nemen?

»Ik eet 's avonds nooit. Morgen ontbijt ik te *Torrinieri*; doe mij het genoegen mijn paard in het groen te zetten tusschen de ruïnen; daar kan het den nachtdauw drinken.

Gij hebt geen lust den nacht met mij door te brengen, gij?

»De Hemel beware mij!

»Doe uwen zin, maar verzuim niet u morgen te *Torrinieri* te bevinden, in de herberg van . . . . Kortom, in de herberg, er is er maar eene. Vaarwel, gij, dien ik mijnen vriend durf noemen."

De veehoeder en de Engelschman schuddeden elkander hartelijk de hand. LEWING bleef alleen in de kamer van EMILIA; de veehoeder en de hond verdwenen aldra in den hollen weg.

(*Vervolg hierna.*)

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 Aug. 2 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 9 D.
Den 25 Aug. 2 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 18 D.

Advertentiën.

Door een noodlottig ongeval verdronk, den 22sten Augustus, mijn waarde Broeder *HENDRIK MARTENS*, in den ouderdom van 38 jaren, in de rivier *de Waal*, nabij het *Gentsche Veer*, wiens lijk alsnog vermist is, en waarvan ik tot mijne bittere droefheid aan vrienden en bekenden bij deze kennis geef.

ARNHEM,
den 24sten Augustus 1837. R. MARTENS.

OPENBARE AANBESTEDING.

Op Vrijdag den vijftienden September aanstaande, des middags om twaalf ure, zal, op het Gouvernements-Gebouw te *Arnhem*, worden overgegaan tot de openbare aanbesteding van:

Het driejarig onderhoud van den weg, aanvang nemende aan de Oostveensche brug, nabij Zutphen, en eindigende aan het begin der avenue leidende naar den huize de Voorst.

De aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het bestek zal ter lezing liggen op het Gouvernements-Gebouw te *Arnhem*, te *Zutphen*, in den Hollandschen Tuin en te *Lochem* bij het Heeren [illegible]

Nadere informatiën zullen te bekomen zijn bij den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Arnhem*, en den Heer Ingenieur *DIBBETS* te *Zutphen*.

Arnhem, den 18den Augustus 1837.

De Gedeputeerde Staten der Provincie *Gelderland*,
VAN HEECKEREN VAN KELL.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Griffier der Staten,
M. J. VITRINGA.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.
EERSTE RESSORT.
AGENTSCHAP *TIEL*.

VERKOOPING VAN RIJSWAARDENHOUT.

DE AGENT VAN HET DOMEIN TE *TIEL* zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, op Woensdag den 6den September 1837, des voormiddags om elf uren, ten huize en herberge van *GIJS JURRIENS*, aan het Veer te *Doornenburg*, ten overstaan van den Heer Burgemeester der Gemeente *Bemmel*, in het openbaar aan de meestbiedende verkoopen:

Onder Pannerden.

Uit de *Nicolaas-Rijswaard*, 5 Bunders, 90 Roeden en 31 Ellen vierjarig RIJSHOUT: eerst in Massa en daarna in *vijf* perceelen.

Onder Millingen.

Uit de *Millingsche Rijswaard*, 6 Bunders, 23 Roeden en 35 Ellen vierjarig RIJSHOUT: eerst in Massa en daarna in *vijf* perceelen.

Het voormelde HOUT zal drie dagen voor de Verkooping in perceelen zijn afgedeeld en genommerd.

De Voorwaarden van Verkoop, liggen ter lezing ten kantore van den Agent van het Domein te *Tiel*, en ter Secretarie van de Gemeente *Bemmel*.

Tiel, den 22sten Augustus 1837.

De Agent voornoemd,
J. RAGAY.

† § † Het BUITENGOED, *de VEENAKKER*, te *Brummen*, is bij inzet met de hoogen gebragt tot . . . . . . *f* 13,000.

De toeslag blijft bepaald op Woensdag den 6den September aanstaande, des middags ten 12 uur, in het *Kromhout* aldaar.

Nadere informatiën en kennis der conditiën zijn te bekomen bij den Notaris Mr. *J. NIJHOFF*, te *Arnhem*.

† † † De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Donderdag den 31sten Augustus 1837, des namiddags om 6 ure, in het Logement *het Zwijnshoofd* aldaar, veilen, om 14 dagen later, ter zelfder uur en plaats, finaal te verkoopen,

Een hecht, sterk WINKELHUIS en ERVE te *Arnhem*, in de Oeverstraat, digt bij de Rijn Barrière, gemerkt Wijk E. No. 73, bevattende behalve WINKEL, VOORHUIS, 5 BOVEN- en BENEDENKAMERS, KEUKEN, watervrijen KELDER, twee ZOLDERS en verdere gemakken, geschikt tot allerlei handelsbedrijf.

Nadere informatie te bekomen ten kantore van den Notaris *KOLFSCHOTEN*.

† § † De Ondergeteekenden hebben de eer het geëerde publiek te berigten, dat zij, gedurende de Kermis, uitgepakt zijn te *Arnhem* bij den Heer *ROBERT*, in het *Hôtel de Pays-Bas*, op de Groote Markt, met een schoon assortiment Engelsche, Fransche en Italiaansche PLATEN, TEEKENINGEN van KNIP, Engelsche en Fransche PLAATWERKEN, als: Gezigten van *Londen*, *Parijs*, *Edinburgh*, *Zwitserland*, *Bresil* enz.; BOUWKUNDIGE WERKEN; VOORBEELDEN om naar te Teekenen; Engelsche VERF- en INSTRUMENTDOOZEN, en alles wat tot de TEEKENKUNST behoort; nemen ook Commissie voor VERGULDE en andere LIJSTEN.

Bij hun, is ook de OPTOGT DER HEEREN STUDENTEN, gegeven bij gelegenheid van het *tweede Eeuwfeest der Utrechtsche Hoogeschool*, uitgekomen.

CARAMELLI en Comp.

§ † § Bij *A. MIETZNER* en *F. HEINRICH*, Rijtuig-fabrikanten te *Arnhem*, is eene nieuwe TILBURY, naar den nieuwsten smaak vervaardigd, uit de hand te Koop.

† § † *SUSANNA BALTUS*, in de Steenstraat te *Emmerik*, recommandeert zich tot alle soorten van KUNST-WASSCHEN, als alle wollen zij. den *Bours de Soie*, *Swhaals*, *Foulards*, zijden en katoenen Kleederen, *Krippen*, door vocht gevlakte *Zijden*, *Merinos* en gemaakte *Mans-kleederen*, zonder dat die behoeven losgetornd te worden; geeft aan alles een nieuwen glans, en staat er voor in, dat de Kleuren niet verschieten.

Adres bij de Wed. *EVERTS*, in de Stads-[illegible] te *Arnhem*.

De Tandmeester,
LEHMAN JOSEPH SON,

Zal, tot het einde van de maand Augustus, bij den Heer *ROBERT*, Logementhouder in het *Hôtel de Pays-Bas* te *Arnhem*, gelogeerd zijn.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.